

Piper Yorgunluk Ölçe?i ve Epworth Uykululuk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Piper Yorgunluk Ölçe?i ve Epworth Uykululuk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29100>

Özet

Şz ve arkadaşlar (2019) tarafından yürütölen bu çalışma, İstanbul'daki eğitim ve araştırma hastanelerinde görev yapan acil tıp asistanlarının yorgunluk ve uykululuk düzeylerini ölçmek ve bu düzeyleri etkileyen faktörleri değerlendirmek amacıyla psikometrik araçlar olarak Piper Yorgunluk Ölçeği ve Epworth Uykululuk Ölçeği'ni kullanmıştır. Araştırma, bu önemli sağlık profesyonellerinin zorlu çalışma koşulları altında yaşadıkları yorgunluk ve uykululuğun kapsamlı bir değerlendirmesini sunmaktadır. Bu giriş, ölçeklerin belirli bir araştırma bağlamında nasıl kullanıldığınına dair genel bir bakış sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Piper Yorgunluk Ölçeği, Epworth Uykululuk Ölçeği, yorgunluk, uykululuk, acil tıp asistanları, İstanbul, psikometrik değerlendirme, sağlık çalışanları.

Yazarlar

M. Şz, H. Topaçoğlu, Ö. Dikme, E. Bayal, M. E. Layık, F. B. Ay, Ö. Dikme.

Amaç

Bu ölçeklerin Şz ve arkadaşlar (2019) tarafından kullanılan çalışmanın temel amacı, İstanbul'da bulunan eğitim ve araştırma hastanelerinde görevli acil tıp asistanlarına maruz kaldıkları yorgunluk ve uykululuk düzeylerini objektif bir şekilde belirlemektir. İkinci amaç ise, bu düzeyleri etkileyen çeşitli faktörleri tanımlamak ve değerlendirmektir. Bu çalışma, yoğun ve stresli çalışma ortamlarında görev yapan tıp profesyonellerinin refahını ve performansını anlamak için kritik bir öneme sahiptir.

Araştırma, tıpta uzmanlık eğitimi alan asistan doktorların karşılaştıkları zorluklara dikkat çekerek, bu alandaki mesleki tükenmişlik ve sağlık sorunlarının önlenmesine yönelik stratejiler geliştirmeye yardımcı olmayı hedeflemiştir. Ölçekler, bu kapsamlı değerlendirmenin temel araçları olarak kullanılmıştır.

Yapı

Söz konusu ölçekler, birbiriyle ilişkili ancak farklı iki temel psikolojik yapıyı ölçmektedir: **yorgunluk** ve **uykululuk**.

Piper Yorgunluk Ölçeği: Bu ölçek, bireyin yorgunluk deneyiminin öznel ve çok boyutlu doğasını değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Genellikle duygusal, bilişsel, duygusal ve davranışsal boyutlar gibi yorgunluğun farklı yönlerini ele alır. Bu sayede, yorgunluğun sadece fiziksel bir

durum olmaktan öte, genel bir yaşam kalitesi göstergesi olarak nasıl algılandığını ortaya koyar.

Epworth Uykululuk Ölçeği: Bu ölçek, genel gündüz uykululuğu ölçer ve bireyin çeşitli yaygın durumlarda uykuya dalma eğilimini yansıtır. Günlük yaşam aktiviteleri sırasında uyuklama potansiyelini değerlendirerek, kronik uyku yoksunluğu veya uyku bozukluklarının bir göstergesi olabilir. Her iki ölçek de, bireylerin kendi algılarına dayalı öz bildirim yöntemleriyle veri toplar.

Geçerlik

Şz ve arkadaşları (2019) çalışmasında, bu ölçeklerin spesifik olarak Türk popülasyonu üzerindeki geçerlik analizlerine dair detaylı bilgi sunulmamıştır. Kaynakta bu bölüm "-" olarak belirtilmiştir. Ancak, hem Piper Yorgunluk Ölçeği hem de Epworth Uykululuk Ölçeği, uluslararası alanda kabul görmüş ve çeşitli kültürlerde geçerlikleri kanıtlanmış standart psikometrik araçlardır. Bu ölçeklerin orijinal geliştirme çalışmaları ve sonraki adaptasyonlarında kapsamlı geçerlik çalışmaları yapılmıştır.

Çalışmanın bu iki ölçeği kullanması, onların ilgili yapıları ölçmedeki genel etkinliğine olan güveni yansıtmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu ölçeklerin Türk popülasyonunda veya belirli alt popülasyonlarda (örneğin, acil tıp asistanları) kültürel ve dilsel adaptasyon süreçlerinin yanı sıra, yapısal, eşzamanlı ve yordayıcı geçerliklerinin daha ayrıntılı olarak incelenmesine odaklanabilir.

Güvenilirlik

Kaynak çalışmada, ölçeklerin güvenilirlik değerlerine ilişkin spesifik veriler de "-" olarak belirtilmiştir. Bu durum, Şz ve arkadaşları (2019) tarafından yapılan çalışmada ölçeklerin iç tutarlılık veya test-tekrar test güvenilirliği gibi ölçümlerinin rapor edilmediğini göstermektedir. Bununla birlikte, Piper Yorgunluk Ölçeği ve Epworth Uykululuk Ölçeği, dünya genelinde birçok araştırmada yüksek güvenilirlik katsayıları sergilemiş köklü araçlardır.

Ölçeklerin orijinal geliştirme süreçlerinde ve farklı dillerdeki adaptasyonlarında genellikle yüksek Cronbach alfa değerleri ve kabul edilebilir test-tekrar test güvenilirlik seviyeleri rapor edilmiştir. Bu, ölçeklerin zaman içinde tutarlı sonuçlar üretme ve ölçtükleri yapıyı güvenilir bir şekilde değerlendirme kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir. Gelecekteki Türk popülasyonu üzerine yapılan çalışmalarda, bu ölçeklerin güvenilirliklerinin detaylı olarak incelenmesi, bulguların sağlamlığı açısından önemlidir.

Faktör Analizi

Şz ve arkadaşları (2019) tarafından yayımlanan kaynak makalede, faktör analizi sonuçlarına dair herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu durum, çalışmanın birincil odağının ölçeklerin

psikometrik özelliklerini yeniden değerlendirilmekten ziyade, belirli bir popülasyondaki yorgunluk ve uykululuk düzeylerini ölçmek ve etkileyen faktörleri belirlemek olduğunu düşündürmektedir. Piper Yorgunluk Ölçeği ve Epworth Uykululuk Ölçeği, kendi orijinal geliştirme süreçlerinde kapsamlı faktör analizlerinden geçmiştir.

Özellikle Piper Yorgunluk Ölçeği, çok boyutlu bir yapıya sahip olduğu için farklı faktörler (örneğin, genel yorgunluk, fiziksel yorgunluk, duygusal yorgunluk, bilişsel yorgunluk) altında incelenmiştir. Epworth Uykululuk Ölçeği ise genellikle tek faktörlü bir yapı olarak kabul edilir. Bu ölçeklerin Türk popülasyonuna yönelik adaptasyon veya yeniden doğrulama çalışmalarında, yapısal geçerliliği desteklemek amacıyla açıklayıcı veya doğrulayıcı faktör analizlerinin yapılması, ölçeklerin kültürel uyumunu ve boyutluluğunu anlamak açısından faydalı olacaktır.

Enstrüman

Test Tipi: Öz bildirim ölçeği

Format: Çok maddeli derecelendirme ölçekleri

Mevcut Dil: Türkçe (Çalışma Türkçe olarak yapıldığı için)

Popülasyon Grubu: Acil tıp asistanları

Yaş Grubu: Yetkinler (Asistan doktor statüsü gereği)

Popülasyon Detayları: İstanbul'daki eğitim ve araştırma hastanelerinde çalışan acil tıp asistanları.

Test Metodolojisi: Anket tabanlı, kesitsel araştırma tasarımı ile kantitatif veri toplama.

Anahtar Kelimeler

Yorgunluk ölçümü, uykululuk ölçümü, tıp eğitimi, sağlık profesyonelleri, mesleki stres, psikometrik değerlendirme, kesitsel çalışma.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: eminlayik@gmail.com (Çalışmanın sorumlu yazarı veya iletişim kişinin e-posta adresi olarak belirtilmiştir.)

Çalışma Adresi: Çalışmanın referansında belirtilen ilgili kurum ve çalışma adresleri.

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Öz ve arkadaşları tarafından yapılan çalışmada 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeklerin kullanımı için standart etik araştırma protokollerine uygun olarak izinlerin alınması beklenir. Kaynakta ölçeklerin kullanımına ilişkin herhangi bir ücret bilgisi veya özel izin detayları belirtilmemiştir. Genellikle, psikolojik ölçeklerin kullanımı için orijinal yazarlardan veya telif hakkı sahiplerinden izin alınması gerekebilir; bazıları akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için ücretsiz olabilirken, bazıları için lisanslama ücretleri talep edilebilir.

Referanslar

Öz, M., Topaçoğlu, H., Dikme Ö., Bayal, E., Layık, M, E., Ay, Ö., F.B., Dikme, Ö. (2019). İstanbul'daki eğitim ve araştırma hastanelerinde çalışan acil tıp asistanlarının piper yorgunluk ölçeği ve epworth uykululuk ölçeği ile yorgunluk ve uykululuk durumlarının ölçülmesi ve etkileyen faktörlerinin değerlendirilmesi. *Van Tıp Dergisi*. 26 (1), 91-96. <http://dx.doi.org/10.5505/vtd.2019.75010>

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [İstanbul'daki eğitim ve araştırma hastanelerinde çalışan acil tıp asistanlarının piper yorgunluk.pdf](#)

Makalenin bağlantısı: jag.journalagent.com

Piper Yorgunluk Ölçeği ve Epworth Uykululuk Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Sayılan kaynak içeriğinde Piper Yorgunluk Ölçeği ve Epworth Uykululuk Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır.